

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-228-9-41>

**EDUCATIONAL PROGRAMS OF FAITH-BASED NGOS  
IN SPIRITUAL DEVELOPMENT OF MODERN  
UKRAINIAN SOCIETY**

**ОСВІТНІ ПРОГРАМИ ГРОМАДСЬКИХ ВІРОСПОВІДНИХ  
ОРГАНІЗАЦІЙ В ДУХОВНОМУ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО  
УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА**

**Bryn L. I. Бринь Л. І.**

*Post-graduate student at the Pedagogy,  
Administration and Special  
Education Department  
Educational and Scientific Institute of  
Management and Psychology  
SIHE "University of Educational  
Management"  
National Academy of Educational Sciences  
of Ukraine  
Kyiv, Ukraine*

*аспірантка кафедри педагогіки,  
адміністрування та спеціальної освіти  
Навчально-наукового інституту  
менеджменту та психології  
ДЗВО «Університет  
менеджменту освіти»  
Національної академії педагогічних  
наук України  
м. Київ, Україна*

Духовний розвиток сучасного українського суспільства визначається рівнем розвитку кожного окремого громадянина як носія духовності, формуючи «загальну картину духовності суспільства, цивілізації, від якої, значною мірою, залежить основний вектор розвитку людства» [1, с. 220]. Духовність, за визначенням академіка І. Беха, – це цілісний світогляд особистості щодо значущості оточуючого її природнього і соціального світу, місця у ньому, сенсу життя і шляхів його досягнення [2, с. 246].

На розвиток духовності населення України за часів незалежності значно вплинули церкви та громадські віросповідні організації (ГВО). ГВО визначаємо як громадські організації, громадська чи благодійна діяльність яких ґрунтується на вченні та принципах певної віросповідної традиції [3, с. 10]. Як стверджує автор, «віросповідна спрямованість громадських організацій зумовлюється особистою віросповідністю людей, які визначають мету, зміст та форми і методи діяльності організації» [3, с. 11]. Тобто, залучаючи віруючих як носіїв духовності з активною громадянською позицією, ГВО займаються соціальною роботою та педагогізацією населення засобами неформальної освіти дорослих.

ГВО як суб'єкти освітньої діяльності реагують на запит в підсиленні формування духовності суспільства, особливо дітей та підлітків, пропонуючи здобувачам освіти широкий вибір освітніх програм,

постійно поновлюючи та адаптуючи тематику та зміст навчальних курсів.

В межах дисертаційного дослідження по темі «Неформальна педагогічна освіта в громадських віросповідних організаціях України» була проаналізована тематика освітніх заходів конгресної складової Всеукраїнської виставки «Оснащення дитячих служителів» за 1998-2021 рр. [4] та виявлені ГВО, що провадять активну освітню діяльність в досліджуваній сфері. Зміст освітніх програм ГО «Асоціація християнських таборів», ГО «Дитяча Місія» та частково МБФ «Пшеничне зерно» формує духовні цінності здобувачів як найвищі нематеріальні, трансцендентні чесноти та ідеали [5, с. 138].

З 1994 року ГО «Товариство євангелізації дітей» проводить освітню діяльність з метою підготовки віруючих в помісних церквах, благодійних та громадських організаціях до ефективного навчання дітей біблійним цінностям. Основна освітня програма, яку пропонує ГО «Товариство євангелізації дітей» здобувачам, – «Ефективне навчання дітей» – складається з трьох рівнів підготовки по 30 академічних годин кожна [6]:

- ЕНД-1: Біблійні основи та євангелізація дітей
- ЕНД-2: Як допомогти віруючій дитині зростати духовно
- ЕНД-3: Вивчення дитини; творчі методи викладання

Тематика предметів включає: біблійне вчення про дитину; особистість вчителя та його роль в процесі навчання; огляд теми «Звістка спасіння»; особиста бесіда з дитиною про спасіння; підготовка та викладання біблійного уроку; настанови для новонавернених дітей та робота з дітьми, що живуть поруч.

Розуміючи, як багато часу витрачається на підготовку матеріалів до кожного заняття з дітьми, фахівці ГО «Товариство євангелізації дітей» розробили комплекти навчальних матеріалів для різних видів занять: гурток «Добра звістка», 5-денний гурток, Біблійний гурток на канікулах, Різдвяне і Пасхальне заняття. Комплекти містять дидактичні розробки заняття, наприклад, методіку для вивчення біблійного вірша з дітьми, пісні, ігри для поглиблення та закріплення вивченого матеріалу. Всі комплекти видано українською і російською мовами. В комплектах програм українською мовою використано Біблію в українському перекладі під редакцією Огієнка. В комплектах програм російською мовою використано Біблію синодального перекладу. Кожен комплект занять включає:

- альбом з ілюстраціями або фланелеві фігурки до біблійного уроку;
- детально розроблений конспект біблійного заняття для дітей;
- пакет додаткових матеріалів, який містить:
- наочні посібники до пісні, біблійного вірша для вивчення, ігр для поглиблення та закріплення знань;

– методичні рекомендації з поясненнями і порадами щодо проведення заняття;

– диск/запис з піснями до заняття.

Комплект для 5-денного гуртка також включає робочі аркуші або зошити для дітей. Їх потрібно замовляти в ГО заздалегідь, за декілька місяців до запланованих заходів. Під час проведення біблійних гуртків на канікулах, Різдвяних і Пасхальних зустрічей передбачена робота з великими групами дітей, тому матеріали надруковано у більшому форматі – форматі А3. Також підготовлені наочні посібники в цифровому форматі – в програмі PowerPoint.

На сайті ГО відвідувач може закачати каталог [7] з оглядовою інформацією про всі комплекти біблійних занять для дітей різного віку – від дошкільнят до підлітків, комплекти матеріалів для проведення Різдвяних і Пасхальних свят, альбоми для розповіді місіонерських історій, уроки для біблійного листування і книги для вчителів.

На жаль, склад ГО «Товариство Євангелізації дітей» з великим запасом надрукованих комплектів та книг був знищений російськими військами під час тимчасової окупації м. Ірпеня Київської обл. у лютому-березні 2022 р. Але вчасна розробка сайту з освітніми розробками до конспектів навчальних занять та деякими наочними посібниками [8] залишає можливість дистанційного доступу вчителям недільних шкіл, батькам та громадським активістам в умовах воєнного стану та вимушеної еміграції.

Отже, освітні програми ГВО в сфері неформальної педагогічної освіти дорослих є комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), забезпечені навчально-методичними комплектами, хоча не завжди мають цифрові двійники або навчальні платформи для дистанційної форми освіти. Визначені в рекламних матеріалах та внутрішніх документах результати навчання мають за мету сприяння духовному розвитку українського суспільства через вплив активістів на дітей та підлітків засобами позашкільної освіти.

### Література:

1. Тюріна Т. Г. Криза духовності сучасного суспільства: реалії і шляхи виходу (ноосферний підхід). *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. № 5 (86)-2018. С. 214-223.

2. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 256 с.

3. Бринь Л. І. Громадські віросповідні організації України як суб'єкти неформальної педагогічної освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Випуск 41. Т. 1. С. 7-12. URL:

[http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/41/part\\_1/3.pdf](http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/41/part_1/3.pdf)

4. Остряньська О. А., Бринь Л. І., Сіданіч І. Л. Освітня виставка як засіб професійного розвитку фахівців громадських віросповідних організацій у системі неформальної освіти дорослих. *Moderní aspekty vědy: XV. Díl mezinárodní kolektivní monografie*. Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. str. 435. С. 237-294. URL: <http://perspectives.pp.ua/public/site/mono/monography-15.pdf>

5. Бринь Л. І. Духовні цінності як основа змісту неформальної педагогічної освіти в громадських віросповідних організаціях України. *Виховання духовності особистості у контексті реалізації цілей сталого розвитку України* : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції ; Київ, 27 лютого 2020 р. / за наук. ред. О. І. Бондаря, О. М. Отич. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 136-139.

6. URL: <https://www.cefukraine.com/tce.html>

7. URL: <https://www.cefukraine.com/pdfs/catalogue.pdf>

8. URL: <https://www.teachkids.eu/ua/>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-228-9-42>

## VISUAL AIDS APPLICABLE TO ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES COURSES

**Zaitseva N. V.**

*Senior Teacher at the Department of Foreign Languages,  
Dmytro Motomyi Tavria State Agrotechnological University  
Melitopol, Zaporizhzhia region, Ukraine*

**Suprun O. M.**

*Senior Teacher at the Department of Foreign Languages  
Dmytro Motomyi Tavria State Agrotechnological University  
Melitopol, Zaporizhzhia region, Ukraine*

**Symonenko S.V.**

*Candidate of Pedagogical Sciences,  
Associate Professor at the Department of Foreign Languages  
Dmytro Motomyi Tavria State Agrotechnological University  
Melitopol, Zaporizhzhia region, Ukraine*

Visual literacy is an important precondition for the graduates' readiness to demonstrate a broad spectrum of competencies in order to become a highly demanded and competitive employee and is as important for specialists-to-be as media literacy. The generation of actual students is digitally native,  
154